

Sygn. akt I ACa 969/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Eugeniusz Skotarczak
Sędziowie:	SA Mirosława Gołuńska (spr.) SA Agnieszka Sołtyka
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2015 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa W. A. (1)

przeciwko (...) Spółdzielni (...) w B.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 13 października 2014 r., sygn. akt I C 159/14

oddala apelację.

Agnieszka Sołtyka Eugeniusz Skotarczak Mirosława Gołuńska

Sygn. akt I A Ca 969/14

UZASADNIENIE

Powódka W. A. (1) wniosła pozew przeciwko (...) Spółdzielni (...) w B. domagając się uchylenia uchwały Rady Nadzorczej tej Spółdzielni Nr (...) z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie jej wykreślenia z rejestru członków pozwanej spółdzielni zarzucając, że uchwała jest niezgodna z prawem i z zasadami współżycia społecznego. Jednocześnie domagała się zasądzenia od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Powódka jako podstawę prawną wskazała przepisy - art. 24 § 6 pkt 2, art. 42 § 3 i 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawa spółdzielczego oraz § 20 pkt 2 statutu (...) Spółdzielni (...) w B..

Pozwana (...) Spółdzielnia (...) w B. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Podana, że Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni (...) zobowiązało Radę Nadzorczą do podjęcia weryfikacji członków Spółdzielni i wykreślenia z rejestru tych członków, którzy w ciągu ostatnich 3 lat nie uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu. Powódka od 7 lat nie angażuje się ona w najmniejszym stopniu w sprawy spółdzielni. Świadoma, wieloletnia nieobecność na Walnym Zgromadzeniu stanowi więc przesłankę do wykreślenia powódki z rejestru członków.

Wyrokiem z dnia 13 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie :

uchylił uchwałę Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w B. oznaczoną nr(...) z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wykreślenia z rejestru członków tej Spółdzielni powódki W. A. (1) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił uprzednio następujący stan faktyczny:

W. A. (1) jest członkiem pozwanej (...) Spółdzielni (...) w B. od 20 grudnia 1988 r. Do 31 stycznia 2007 r. pracowała też w Spółdzielni na stanowisku księgowej ,a następnie podjęła pracę w G. Zamieszkuje ciągle w miejscowości M., położonej w pobliżu B..

W dniu 20 grudnia 2013 r. Rada Nadzorcza (...) Spółdzielni (...) w B. podjęła uchwałę nr (...) w sprawie wykreślenia z rejestru członka Spółdzielni W. A. (1) na podstawie § 18 pkt 3 w związku z § 14 pkt 3 statutu Spółdzielni. W uzasadnieniu uchwały powołano się na przyjęty wniosek Walnego Zgromadzenia z dnia 12 czerwca 2013 r. o treści: „Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni (...) w B. zobowiązuje Radę Nadzorczą do podjęcia weryfikacji członków Spółdzielni i wykreślenia z rejestru tych członków, którzy w ostatnich trzech latach nie uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu”. Wskazano też, iż Rada Nadzorcza w oparciu o listy obecności stwierdziła nieobecność W. A. (1) w latach 2007 do 2013. Dalej wskazano, iż „powyższe ustalenie potwierdza, iż członek spółdzielni nie uczestniczył w Walnych Zgromadzeniach Spółdzielni i zgodnie z wnioskiem Walnego Zgromadzenia Spółdzielni i zapisami statutu Spółdzielni wykreślenie członka jest uzasadnione. Nadto zainteresowana nie stawiała się na posiedzenie Rady Nadzorczej mimo prawidłowego zawiadomienia listem poleconym i nie złożenia wyjaśnień”.

W. A. (1) została pouczona o sposobie i terminie zaskarżenia uchwały.

Pismem z 3 grudnia 2013 r. W. A. (1) , listem poleconym , zawiadomiono o posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 20 grudnia 2013 r. o godzinie 15.00 w sprawie podjęcia uchwały o wykreśleniu ze Spółdzielni i prawie członka o uczestnictwa w tym posiedzeniu oraz złożenia stosownych wyjaśnień. Powódka nie została prawidłowo zawiadomiona o posiedzeniu Rady Nadzorczej przed 20 grudnia 2013 r. w sprawie wykreślenia jej ze Spółdzielni bowiem w okresie przedświątecznym i świątecznym przebywała poza miejscem zamieszkania. Pismo zawierające odpis uchwały o wykreśleniu powódki ze Spółdzielni pozwana przesłała powódce przesyłką poleconą w dniu 30 grudnia 2013 r. Pismo z 3 grudnia 2013 r. oraz zawiadomienie Rady Nadzorczej o wykreśleniu powódki ze Spółdzielni powódka odebrała ze skrzynki listowej dopiero po powrocie do miejsca zamieszkania w dniu 9 stycznia 2014 r.

Pozwana spółdzielnia liczy obecnie 36 członków. Od 2007 r. Spółdzielnia informuje członków Spółdzielni o zebraniach Walnego Zgromadzenia przez wywieszanie informacji o ich terminach na witrynach lokali sklepów należących do pozwanej oraz w siedzibie pozwanej Spółdzielni.

Statut (...) Spółdzielni (...) w B. w § 14 pkt 3 stanowi, iż członek Spółdzielni ma obowiązek dbać o dobro i rozwój Spółdzielni oraz uczestniczyć w realizacji jej zadań statutowych. § 18 pkt ust. 3 statut stanowi ,że członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków Spółdzielni, jeżeli nie wykonuje pozostałych obowiązków wynikających z § 14 statutu Spółdzielni. Stosownie do treści § 19 ust. 1 i 2 statutu wykluczenia albo wykreślenia członka ze Spółdzielni dokonuje uchwałą Rada Nadzorcza Spółdzielni. Przed podjęciem uchwały Rada Nadzorcza ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka Spółdzielni. Zgodnie z § 35 ust. 2 statutu każdy członek może brać udział w Walnym Zgromadzeniu tylko osobiście, z prawem do jednego głosu bez względu na ilość posiadanych udziałów. W pozwanej Spółdzielni

Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd Spółdzielni przynajmniej raz w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego, zawiadamiając członków co najmniej na dwa tygodnie przed datą Zgromadzenia o terminie, miejscu i porządku obrad za pomocą ogłoszeń lub informacji prasowej (§ 38 ust. 1 statutu).

Po tak poczynionych ustaleniach Sąd ocenił powództwo jako uzasadnione. Sąd przyjął, że pozwana nie jest spółdzielnią pracy. Zaskarżona uchwała podlegała ocenie w oparciu o przepisy prawa spółdzielczego, a mianowicie art. 24 § 3. Powódka była członkiem spółdzielni, zaskarżona uchwała skutkowałą pozbawieniem jej członkostwa. Dla oceny zasadności powództwa o uchylenie uchwały o wykreśleniu członka istotne są przyczyny wykreślenia wskazane w uzasadnieniu uchwały, tylko one podlegają bowiem badaniu. Dotyczy to sytuacji gdy ani uchwała, ani zawiadomienie nie zawiera wskazania konkretnych przyczyn wykreślenia, jak i sytuacji gdy uchwała nie zawiera uzasadnienia w ogóle lub w okrojonym zakresie, a zawiadomienie zawiera uzasadnienie lub zawiera szersze uzasadnienie niż sama uchwała. Zawiadomienie takie nie może bowiem tworzyć nowego stanu rzeczy, ma wyłącznie charakter następczy w stosunku do czynności prawnej Spółdzielni, jaką jest podjęcie przez jej organ uchwały o wykreśleniu członka. Takiego nowego stanu rzeczy nie mogą też tworzyć twierdzenia zgłaszane w toku procesu o uchylenie uchwały. Przyczyny wykreślenia muszą być wyraźne i jednoznaczne, tak aby wykreślony członek wiedział (a nie jedynie mógł się domyślać, z mniejszą lub większą szansą na trafność swoich domysłów) dlaczego został wykreślony.

Przenosząc to do sprawy Sąd wskazał, że w kwestionowanej uchwale pozwana nie wskazała podstawy jej podjęcia w nawiązaniu do Prawa spółdzielczego, powołując jedynie postanowienia statutu. Pozwana uprawniona była do podjęcia uchwały o wykreśleniu powódki w razie zaistnienia chociażby jednej z przyczyn wymienionych w art. 24 § 3 Prawa spółdzielczego.

Zgodnie z treścią art. 42 § 4 ustawy Prawo spółdzielcze z 16 września 1982 r. każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu. Powództwo o uchylenie uchwały rady nadzorczej, zgodnie z art. 24 § 6 pkt 2 ustawy powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem.

Powódka powództwo o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej Nr (...) z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wykreślenia jej z rejestru członków (...) Spółdzielni (...) w B. wytoczyła we wskazanym terminie.

Powódka wytaczając powództwo o uchylenie tej uchwały twierdziła, że wykreślenie jej było niezgodne z prawem i zasadami współżycia społecznego. Zarzuciła też, że nie została zawiadomiona o posiedzeniu Rady Nadzorczej w sprawie wykreślenia jej ze Spółdzielni, a zatem nie odebrano od niej wyjaśnień, które mogły wpłynąć na decyzję Rady Nadzorczej w tej sprawie.

Sąd przypomniał, że zgodnie z art. 24 § 1 prawa spółdzielczego spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut określa przyczyny wykluczenia (art. 24 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze). Członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia (art. 24 § 3 cyt. ustawy).

Wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni (art. 24 § 4). Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni. Organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia ma następnie obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu albo wykluczeniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia (art. 24 § 5 ustawy).

Prawo spółdzielcze stanowi ,że to statut ma określić przyczyny wykreślenia. Statut pozwanej stanowi ,że członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków Spółdzielni jeżeli nie wykonuje pozostałych obowiązków wynikających z § 14 statutu Spółdzielni (§ 18 pkt 3). Wykreślenia członka ze Spółdzielni dokonuje uchwałą Rada Nadzorcza Spółdzielni ,która przed podjęciem uchwały ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień członka (§ 19 ust. 1 i 2).

Zgodnie z § 35 ust. 2 statutu każdy członek może brać udział w Walnym Zgromadzeniu tylko osobiście, z prawem do jednego głosu bez względu na ilość posiadanych udziałów.

W pozwanej Spółdzielni Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd przynajmniej raz w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego, zawiadamiając członków co najmniej na dwa tygodnie przed datą Zgromadzenia o terminie, miejscu i porządku obrad za pomocą ogłoszeń lub informacji prasowej (§ 38 ust. 1 statutu).

Zgodnie z § 14 ust. 3 statutu Spółdzielni członek spółdzielni ma obowiązek dbać o dobro i rozwój Spółdzielni oraz uczestniczyć w realizacji jej zadań statutowych. Zatem na podstawie § 18 ust. 3 statutu wykreślenie członka Spółdzielni z rejestru może nastąpić jeśli nie wykonuje on pozostałych obowiązków wynikających z § 14 statutu.

Konkretyzując, naruszenie przez powódkę obowiązków wprowadzonych w § 18 statutu, pozwana wskazała, że powódka nie brała udziału w zebraniach Walnego Zgromadzenia od 2007 r. do 2013 r.

Tak określona podstawa i tryb pozbawienia powódki członkostwa w ocenie Sądu Okręgowego , który dla wzmocnienia swojego stanowiska odwołał się do utrwalonego w tej mierze orzecznictwa Sądu Najwyższego , zakreśla ramy rozpoznania niniejszej sprawy. Sąd, bowiem rozstrzygając powództwo o uchylenie uchwały w przedmiocie pozbawienia członkostwa bada zaistnienie przesłanek w niej wymienionych oraz zgodność z prawem i postanowieniami statutu trybu jej podjęcia oraz merytorycznej treści. Nie jest dopuszczalne formułowanie w toku postępowania sądowego innych zarzutów, które uzasadniać mają zasadność uchwały. Sąd ma wręcz zakaz badania czy zaistniały inne jeszcze przyczyny – w szczególności powoływane dopiero w zawiadomieniu o uchwale lub w toku procesu o jej uchylenie – uzasadniające wykluczenie . Uchwała o wykreśleniu powinna konkretnie przedstawiać przyczyny (motywy), które zadecydowały o wykreśleniu powódki z pozwanej Spółdzielni (art. 24 § 5 zd. pierwsze i drugie pr.spół.) , a organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni, uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykreślenia .

W uchwale o wykreśleniu powódki podano ,że „Rada (...) na podstawie art. § 18 pkt 3 w związku z § 14 pkt 3 Statutu Spółdzielni po zapoznaniu się z wnioskiem Walnego Zgromadzenia w sprawie wykreślenia z rejestru członków oraz zbadaniu przedłożonych dokumentów (listy obecności na Walnych Zgromadzeniach), Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o wykreśleniu z rejestru członka (...) Spółdzielni (...) w B. Pani W. A. (1)".

W uzasadnieniu uchwały powołano się na przyjęty wniosek Walnego Zgromadzenia z dnia 12 czerwca 2013 r. o treści: „Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni (...) w B. zobowiązuje Radę Nadzorczą do podjęcia weryfikacji członków Spółdzielni i wykreślenia z rejestru tych członków, którzy w ostatnich trzech latach nie uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu”. Wskazano, iż Rada Nadzorcza w oparciu o listy obecności stwierdziła nieobecność W. A. (1) latach 2007 do 2013. Dalej wskazano, że „powyższe ustalenie potwierdza, iż członek spółdzielni nie uczestniczył w Walnych Zgromadzeniach Spółdzielni i zgodnie z wnioskiem Walnego Zgromadzenia Spółdzielni i zapisami statutu Spółdzielni wykreślenie członka jest uzasadnione. Nadto zainteresowana nie stawiła się na posiedzenie Rady Nadzorczej mimo prawidłowego zawiadomienia listem poleconym i nie złożenia wyjaśnień".

Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały Nr (...) z dnia 20 grudnia 2013 r. nie wysłuchała powódki. Taki wniosek Sąd uzasadnił następująco :zawiadomienie o posiedzeniu Rady Nadzorczej z dnia 3 grudnia 2013 r., na którym miała być podjęta uchwała powódka odebrała dopiero w dniu 9 stycznia 2014 r. wraz z uchwałą o wykreśleniu jej

ze Spółdzielni. To spowodowała, że nie stawiała się na wyznaczone posiedzenie i nie została wysłuchana przez Radę. Według Spółdzielni, okolicznością przemawiającą za przyjęciem skutecznego zawiadomienia powódki o posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 20 grudnia 2013 r. był brak zwrotu przesyłki poleconej od adresatki. Sąd tej oceny nie podzielił zauważając, że pozwana dopiero po interwencji męża powódki M. A., podjęła działania w kierunku ustalenia czy przesyłka polecona z zawiadomieniem o posiedzeniu Rady Nadzorczej została powódce doręczona. Powołała się w tym zakresie na notatkę służbową pracownika pozwanej Spółdzielni, świadka w niniejszej sprawie J. P., z której wynika, iż pismo pozwanej z dnia 3 grudnia 2013 r. doręczone zostało adresatowi w dniu 6 grudnia 2013 r. oraz że małżonkowie A. złożyli w Urzędzie Poczтовым upoważnienie o pozostawianiu w ich skrzynce pocztowej przesyłek poleconych czemu powódka zaprzeczyła wyjaśniając, że takie upoważnienie dał jej mąż.

Wysłuchanie (art. 24 § 4 pr. spół.) ma zmierzać do ewentualnego przekonania Rady o braku podstaw do wykreślenia. Sam obowiązek wysłuchania należy rozumieć w ten sposób, że Rada ma obowiązek umożliwić osobie, która ma zostać wykreślona ze spółdzielni udział w posiedzeniu temu poświęconemu i umożliwić jej złożenie wyjaśnień. Pozwana z tak określonego obowiązku nie wywiązała się. Wysłała co prawda zawiadomienie o terminie i przedmiocie posiedzenia na 7 dni przed jego odbyciem, tym niemniej nie upewniła się czy powódka faktycznie otrzymała zawiadomienie przed samym posiedzeniem. Sąd dał tu wiarę powódce, że odebrała przesyłkę poleconą zawierającą zawiadomienie kilkanaście dni po wyznaczonym posiedzeniu. Sąd zauważając, że niedopełnienie obowiązku wysłuchania nie powoduje automatycznie, że uchwała podlega uchyleniu uznał, że w tej sprawie brak wysłuchania powódki miał wpływ na podjęcie zaskarżonej uchwały, pozwana nie wykazała okoliczności przeciwnej. Uchwała zawiera bardzo ogólne uzasadnienie, bez wskazania okoliczności przemawiających przeciwko zawinieniu spółdzielni w zawiadamianiu powódki o Walnych Zgromadzeniach członków Spółdzielni. Nie można przeto wykluczyć, nie znając tych okoliczności, że powódka poprzez złożenie wyjaśnień wpłynęłaby na odmienną decyzję organu spółdzielni w przedmiocie podjęcia uchwały. Dlatego również z uwagi na brak wysłuchania powódki uchwała podlegała uchyleniu.

Sąd podkreślił przy tym jednak, że zasadnicze znaczenie dla oceny powództwa miało jednak ustalenie, czy zachowaniu powódki można zarzucić naruszenie przepisów umożliwiających wykreślenie jej z pozwanej Spółdzielni i czy faktycznie do takiej sytuacji doszło. Przed omówieniem tej kwestii Sąd odniósł się do zarzutu powódki o braku zawiadamiania jej przez pozwaną o terminach walnych zgromadzeniach, co było samoistną przyczyną braku możliwości wywiązania się przez nią z obowiązku uczestniczenia w walnych zgromadzeniach członków Spółdzielni.

Powódka kwestionowała prawidłowość stosowanego przez pozwaną sposobu zawiadomień twierdząc, że tak nie ogłaszane informacje do niej nie docierały. Przepis art. 37 § 3 pr. spół. stanowi, że o czasie, miejscu i porządku obrad zebrania przedstawiciele należy zawiadomić wszystkich członków spółdzielni w sposób wskazany w statucie. Statut pozwanej Spółdzielni zawiera w tej kwestii uregulowanie w § 38 ust.1. Zgodnie z jego treścią Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółdzielni, przynajmniej raz w roku w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego, zawiadamiając członków co najmniej na dwa tygodnie przed datą Zgromadzenia o terminie, miejscu i porządku obrad za pomocą ogłoszeń lub informacji prasowej.

Zawiadomienie służy m.in. do uprzedzenia członków i uczestników o tym, jakie sprawy mają być rozpatrywane przez walne zgromadzenie. W zależności od charakteru tych spraw członkowie spółdzielni okazują zainteresowanie tematyką obrad walnego zgromadzenia. Od uprzedzenia członków o porządku obrad zależy ich frekwencja i przygotowanie się do dyskusji oraz głosowania, zależy więc i wynik głosowania. Prawo spółdzielcze nie określa ani formy sporządzania zawiadomień, ani terminu ich doręczania i całe to zagadnienie pozostawia do uregulowania w statucie. Zawiadomienie musi natomiast dotrzeć do adresata w taki sposób by mógł on zapoznać się z jego treścią. Oznacza to, w ocenie Sądu Okręgowego, że ogłoszenie o walnym zgromadzeniu dokonane na zebraniu roboczym lub w formie ogłoszenia zamieszczonego w gazecie, radiu, telewizji czy też wywieszki w siedzibie spółdzielni nie czyni zadość temu wymogowi. Zawiadamianie członków w inny sposób niż w indywidualnej formie pisemnej nie stwarza bowiem pewności, że przekazywana informacja dotrze do adresata w odpowiednim czasie. W razie sporu ciężar dowodu dokonania prawidłowego zawiadomienia członka o walnym zgromadzeniu spoczywa na spółdzielni (art. 6 k.c.). Pozwana tego ciężaru dowodu nie udźwignęła. Ogólne powoływanie się pozwanej na powszechny dostęp

do wywieszanych w jej placówkach informacji nie uprawnia do przyjęcia prawidłowości zawiadomienia powódki o walnych zgromadzeniach członków pozwanej Spółdzielni w latach 2007 - 2013.

Co do przyczyn wykreślenia powódki : Spółdzielnia powołała się w uchwale na to, że powódka nie uczestniczyła w Walnych Zgromadzeniach Spółdzielni w latach 2007 do 2013 r. Należało więc dokonać wykładni tej części uchwały w celu udzielenia odpowiedzi na pytanie co Spółdzielnia rozumiała pod pojęciem „nie uczestniczenia w obradach Walnego Zgromadzenia Spółdzielni”, czy pojmowała to jako konkretny obowiązek członka Spółdzielni, czy może traktowała to wyłącznie jako ogólny zapis odnoszący się do nieuczestniczenia w funkcjonowaniu spółdzielni jako takiej i działalności jej organów. W tym kontekście Sąd przeanalizował podstawy prawne wskazane w uchwale oraz stanowisko stron w tym zakresie, istotne bowiem jest także w jaki sposób sama powódka zrozumiała tę uchwałę i przyczyny jej podjęcia. Z analizy treści samej uchwały wynika, że przyczyną wykreślenia powódki ze Spółdzielni był brak uczestniczenia w pracach tej spółdzielni w znaczeniu potocznym, tj. nieuczestniczenie w Walnych Zgromadzeniach, z czym najpewniej wiąże się ogólny brak zainteresowania działalnością spółdzielni jako takiej i działalnością jej organów. Na takie rozumienie tego sformułowania wskazywała też w trakcie przesłuchania reprezentant strony pozwanej. W odpowiedzi na pozew pozwana powołała się w tej mierze na przepis art. 18 § 5 pkt 2 ustawy Prawo spółdzielcze oraz § 14 ust. 3 statutu Spółdzielni. Z kolei uzasadniając w tym piśmie decyzję Rady Nadzorczej wskazała, iż „powódka od 7 lat nie angażuje się w najmniejszym stopniu w sprawy Spółdzielni”, naruszyła w ten sposób § 14 ust. 3 i § 18 ust. 3 statutu. W § 14 ust. 3 statutu pozwana Spółdzielnia nakłada na swoich członków obowiązek dbania o dobro i rozwój Spółdzielni oraz uczestniczenie w realizacji jej zadań statutowych. Na mocy § 18 ust. 3 statutu wykreślenie członka Spółdzielni z rejestru może nastąpić jeśli nie wykonuje on pozostałych obowiązków wynikających z § 14 statutu. Pozostałe obowiązki członka Spółdzielni wymienione w § 14 to: wpłata wpisowego i zadeklarowanych udziałów stosownie do postanowień statutu i złożonej deklaracji, przestrzeganie przepisów prawa, postanowień statutu i opartych na nich regulaminach, zachowanie w tajemnicy informacji, które członek powziął realizując swoje uprawnienia, określone w § 13, a których ujawnienie mogłoby narazić Spółdzielnię na szkodę oraz dokonywanie w miarę możliwości zakupu towarów i usług w placówkach handlowych Spółdzielni. Jednocześnie statut w § 13 pkt 1 stanowi „że członek Spółdzielni ma prawo uczestniczyć w walnym zgromadzeniu lub zebraniu grupy członkowskiej. Postanowienie to jest tożsame z uregulowaniem art. 18 ust. 2 pkt 1 Prawa spółdzielczego.

Sąd ocenił „że z zestawienia ww. postanowień statutu wynika więc , że pozwana nie zarzucała powódce naruszenie obowiązków członka z § 14 pkt 1, 2, 4 i 5 statutu, a uprawnienie do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu traktuje jako obowiązek członka Spółdzielni. Porównując uzasadnienie skarżonej uchwały z zarzutami wobec powódki z odpowiedzi na pozew Sąd zauważył brak konsekwencji pozwanej w zakresie zarzucanych powódce naruszeń uregulowań statutowych dotyczących obowiązków członka . Zakres obowiązków naruszonych przez pozwaną według twierdzeń pozwanej obejmuje: „nie angażowanie się w najmniejszym stopniu od 7 lat w sprawy Spółdzielni”, co ma naruszać w ten sposób § 14 ust. 3 i § 18 ust. 3 statutu. W § 14 ust. 3 statutu pozwana Spółdzielnia nakłada na swoich członków obowiązek dbania o dobro i rozwój Spółdzielni oraz uczestniczenie w realizacji jej zadań statutowych. Zatem w sytuacji, gdy uczestniczenie członka Spółdzielni lub zebraniu grupy członkowskiej jest prawem członka, jednocześnie nie można, w ocenie Sądu, zarzucić powódce naruszenia obowiązków członka Spółdzielni uregulowanych w § 14 ust. 3 statutu.

Prawa członka spółdzielni określają § 2-4 art. 18 prawa spółdzielczego . Członkowi spółdzielni przysługuje w pierwszej kolejności prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu lub zebraniu grupy członkowskiej (art. 18 § 2 pkt 1). Konkretyzacja tego uprawnienia następuje w art. 36 i następnych prawa spółdzielczego. Obowiązki członka spółdzielni przewidziane w przepisie art. 18 § 5 i 6 Prawa spółdzielczego mają ogólny charakter. Sprowadzają się one do obowiązku przestrzegania przepisów prawa, postanowień statutu, postanowień regulaminów opartych na statucie, dbania o dobro i rozwój spółdzielni oraz uczestniczenia w realizacji jej zadań statutowych, a nadto wykonywania również innych obowiązków określonych w ustawie lub statucie .

Przenosząc wszystkie powyższe do sprawy Sąd doszedł do ostatecznego wniosku, że zaskarżona uchwała nie zawiera przyczyn, z uwagi na które pozwana mogła wykreślić powódkę ze Spółdzielni. W ocenie Sądu samo nie uczestniczenie powódki w Walnych Zgromadzeniach taką przyczyną nie jest. Dążenie przez Spółdzielnię w toku tego procesu do

wskazania, że przyczyną wykreślenia było naruszenie przez powódkę przepisu art. 18 § 5 pkt 2 Prawa spółdzielczego czyli wynikającego z niego obowiązku dbania o dobro i rozwój spółdzielni oraz uczestniczenie w realizacji jej zadań statutowych (§ 14 ust. 3 i § 18 ust. 3 statutu) przez to, że powódka „od 7 lat nie angażuje się w najmniejszym stopniu w sprawy Spółdzielni” Sąd ocenił jako spóźnione. W konsekwencji Sąd uznał, że pozwana nie wykazała by podane przyczyny wykreślenia powódki ze spółdzielni były zasadne (art. 18 § 5 prawa spółdzielczego).

Skutkowało to uwzględnieniem powództwa jako zasadnego .

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu Sąd oparł o art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła pozwana .

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła :

I. naruszenie przepisów prawa procesowego ,w szczególności -

a) art. 233 k.p.c. poprzez:

1) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, dokonanej, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, przez uznanie, iż pozwana nie wykazała, iż wykreślenia powódki ze Spółdzielni było zasadne a zaskarżona uchwała Rady Nadzorczej o wykreśleniu powódki z członkostwa w spółdzielni nie zawiera przyczyn, z uwagi na które pozwana mogłaby wykreślić powódkę ze spółdzielni, podczas gdy przyczyny uzasadniające wykreślenie powódki z listy członków Spółdzielni istniały i zostały wskazane we właściwej uchwale,

2) błąd w ustaleniach faktycznych t.j. błędne uznanie, iż ,powódka nie została prawidłowo zawiadomiona o terminach walnych zgromadzeń członków spółdzielni oraz terminie posiedzenia Rady Nadzorczej podczas gdy pozwana wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku prawidłowego zawiadamiania powódki o planowanych zgromadzeniach,

3)przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów, dokonanej wybiórczo, z pominięciem istotnego dla sprawy faktów dotyczących prawidłowego zawiadomienia powódki o posiedzeniu Rady Nadzorczej, podczas gdy w rzeczywistości powódka została o takim posiedzeniu prawidłowo powiadomiona,

4)przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, że brak wysłuchania powódki podczas posiedzenia Rady Nadzorczej miał wpływ na treść uchwały o wykreśleniu powódki ze spółdzielni, podczas gdy nie można wywieść takich wniosków z zebranego w sprawie materiału dowodowego,

b) art. 328 §2 k.p.c., poprzez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku i nie przytoczenie odpowiednich przepisów prawa;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego w szczególności -

a) art. 24 .§ 3 P sp. poprzez jego błędną interpretację, polegającą na uznaniu, że nie zaistniały przyczyny uzasadniające wykreślenie powódki ze spółdzielni, podczas gdy takie przyczyny w rzeczywistości wystąpiły,

b)art. 24 § 5 P sp. poprzez jego niewłaściwą interpretację tj. uznanie, iż pozwana zaniechała obowiązku wysłuchania powódki przed podjęciem uchwały o jej wykreśleniu ze Spółdzielni, podczas gdy w rzeczywistości powódka poinformowana została w odpowiednim terminie o posiedzeniu Rady Nadzorczej, na którym ostatecznie ogłoszono jej wykreślenie ze Spółdzielni,

c)§ 18 pkt 3 w związku z par. 14 pkt 3 Statutu Spółdzielni, poprzez jego błędną interpretację polegającą na uznaniu, że powódka nie zaniedbywała swoich statutowych obowiązków członka Spółdzielni i nie wykazała rażącego

niedbalstwa w tym zakresie, podczas gdy uznać należy, że powódka swoim wieloletnim zachowaniem wykazała zupełny brak dbałości o dobro Spółdzielni, co stanowiło podstawę do jej wykreślenia z listy członków,

d)§ 38 pkt 1 i 2 Statutu Spółdzielni, poprzez uznanie, iż powódka nie była prawidłowo zawiadamiana o terminach walnych zgromadzeń członków spółdzielni, podczas gdy forma i terminy takich zawiadomień zgodne są z postanowieniami Statutu Spółdzielni,

e)art. 5 K.c. poprzez sprzeczne z zasadami współzycia społecznego uznanie, iż fakt wieloletniego braku uczestnictwa w pracach spółdzielni nie oznacza jednocześnie braku dbałości o dobro i rozwój spółdzielni oraz nie kłóci się z obowiązkiem realizacji jej zadań statutowych.

W konsekwencji tak skonstruowanych zarzutów ,odpowiednio uzasadnionych , pozwana wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Apelująca wniosła nadto o zasądzenie od powódki kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie domagając się jednocześnie zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

apelacja pozwanej jest bezzasadna i jako taka podlegała oddaleniu .

Przepis art. 378 § 1 k.p.c. wyznacza granice rozpoznania sądu w postępowaniu apelacyjnym. Z przepisu tego wynika, że sąd drugiej instancji "rozpoznaje sprawę", a nie tylko "środek odwoławczy". Oznacza to, że sąd drugiej instancji w sposób w zasadzie nieograniczony raz jeszcze bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji, a postępowanie apelacyjne stanowi kontynuację postępowania przed sądem pierwszej instancji. Sąd odwoławczy musi zbadać okoliczności wskazujące na ewentualną nieważność postępowania, przebieg i wyniki czynności procesowych sądu pierwszej instancji stosownie do zarzutów zgłoszonych przez skarżącego oraz - w pełnym zakresie - prawidłowość zastosowania w sprawie prawa materialnego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). To do zakresu kognicji sądu drugiej instancji, rozpoznającego sprawę na skutek apelacji należy dokonanie jurydycznej oceny dochodzonego żądania i ustalenie podstawy prawnej orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji .

Pozwana spółdzielnia w apelacji podniosła zarzuty dwojakiego rodzaju: naruszenia prawa materialnego i procesowego , w tym błędnej oceny dowodów i w konsekwencji poczynienia błędnych ustaleń faktycznych . Apelująca kwestionując ocenę dowodów , a w konsekwencji stan faktyczny sprawy , nie zgłosiła w apelacji żadnych wniosków dowodowych na poparcie swych twierdzeń. Sąd drugiej instancji opierał się w tej sytuacji wyłącznie na materiale dowodowym zgromadzonym przed Sądem pierwszej instancji , a zasadność zarzutów apelującego dot. stanu faktycznego sprawy mogła zostać potwierdzona lub też nie jedynie poprzez prześledzenie toku rozumowania Sądu Okręgowego i ustalenie czy ocena dowodów była pełna , a rozumowanie Sądu logiczne .

Wstępnie stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził konieczne w sprawie postępowanie dowodowe i na podstawie jego wyników , po dokonaniu oceny dowodów istotnych dla ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia , poczynił zasadniczo trafne ustalenia faktyczne oraz właściwie je zakwalifikował prawnie. Ustalenia te , za wyjątkiem ustaleń co do braku skuteczności zawiadamiania o Walnym Zgromadzeniu (co w istocie nie miało znaczenia dla treści wydanego wyroku i o czym będzie mowa jeszcze niżej) ,jako prawidłowe Sąd Odwoławczy podziela i czyni częścią własnego uzasadnienia, bez ich ponownego szczegółowego przytaczania . W ocenie Sąd Apelacyjny Sąd Okręgowy , wbrew zarzutom apelacji , w sposób właściwy ocenił zebrany materiał dowodowy , z poszanowaniem wymogów stawianych przez art. 233§ 1 k.p.c. Zasadne jest w tym miejscu dodanie ,że część zarzut sformułowanych jako procesowe wskutek naruszenia reguł oceny dowodów w istocie sprowadzała się błędnej subsumcji ustalonego stanu faktycznego (np.pkt I,ppkt a.1 apelacji).

Przed przejściem do oceny zarzutów apelacyjnych Sąd Odwoławczy, wobec obszernego uzasadnienia tej materii przez Sąd Okręgowy, krótko już tylko zauważa, że wykreślenie członka ze spółdzielni powinno z reguły stanowić ostateczny środek stosowany jedynie w wypadkach, gdy nie można pogodzić dalszego pozostawiania członka w spółdzielni z postanowieniami statutu lub zasadami współżycia społecznego. Art. 24 § 3 prawa spółdzielczego wprost wymaga więc wykazania, że członek spółdzielni, wprowadzając z przyczyn niezawinionych, ale nie wykonuje konkretnych obowiązków statutowych. Należy przy tym pamiętać, że w procesie o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej ciężar dowodu istnienia podstaw do wykluczenia spoczywa na spółdzielni (art. 6 k.c.).

Fakty, które nie dotyczą przedmiotu obrad Rady Nadzorczej w zakresie wykreślenia nie mogą stanowić podstawy do utrzymania w mocy uchwały o wykreśleniu, choćby w ocenie sądu stanowiły podstawę wykluczenia ze spółdzielni. W takim wypadku wykreślenia by dokonał sąd, co byłoby sprzeczne z prawem (por. orz. SN z 24 XI 1962 r., II PR 390/62, OSNCP 1963, nr 7-8, poz. 184). Zawsze o wykreśleniu członka z rejestru spółdzielni decydują organy spółdzielni, a nie sąd, który kontroluje wyłącznie zgodność tych decyzji z prawem i nie może swojej oceny (kontroli) oprzeć na uwzględnieniu zarzutów spółdzielni, które nie były przedmiotem rozważań organu podejmującego uchwałę (orz. SN z 10 IX 1965 r., IIPR 300/65, NP. 1966, nr 3, s. 423). Samodzielność roszczenia o uchylenie uchwały wyznacza konkretna uchwała kwestionowana przez członka spółdzielni. Zasadnie więc Sąd Okręgowy przyjął, że sąd w postępowaniu o uchylenie uchwały organu spółdzielni w przedmiocie wykreślenia członka nie może badać, czy istniały inne jeszcze przyczyny niepowołane w uchwale o wykreśleniu, które mogłyby ewentualnie uzasadniać wykreślenie, wykluczenie członka spółdzielni, podane choćby już w odpowiedzi na pozew o uchylenie uchwały. Oznacza to, że rola sądu w tym procesie polega nie na ocenie całokształtu zachowania się i działalności członka, lecz jedynie na zbadaniu, czy przyczyny, podane w uchwale o wykreśleniu, wykluczeniu, istniały i czy wykluczenie, wykreślenie członka spółdzielni z tych właśnie przyczyn nie naruszało przepisów prawa lub postanowień statutu (por. np. wyrok SN z dnia 29 stycznia 2002 r., IV KKN 590/00, LEX nr 53148 czy wyrok SN z dnia 21 maja 2004 r., V CK 443/03, Lex nr 187062).

Wykreślony członek spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę z powodu jej niezgodności z prawem lub z postanowieniami statutu. Co do samego wykreślenia - dokonuje się tej czynności na podstawie zaprotokołowanej uchwały o której podjęciu spółdzielnia zawiadamia zainteresowanego członka. Zawiadomienie sporządzone w formie pisemnej powinno zawierać uzasadnienie w którym należy przytoczyć skonkretyzowane fakty stanowiące przyczynę wykreślenia. Uzasadnienie, które by zawierało same ogólniki nie czyni zadość temu wymogowi aczkolwiek na ogół uważa się, że wskazywanie konkretnych dowodów na poparcie stawianych członkowi zarzutów nie jest konieczne. Nie może zastąpić uzasadnienia, co już wyżej zaznaczono, powołanie faktów dopiero w procesie wytoczonym przez członka spółdzielni o uchylenie uchwały w przedmiocie jego wykluczenia (np. orzeczenie Sn z dnia 27 lutego 1960 r., 4 CR 384/59, NP. 1961, nr 7-8, s. 1049).

Sąd obowiązany jest rozpoznać czy uchwała zapadła zgodnie z przepisami normującymi odbywanie walnych zgromadzeń (tu - posiedzeń rady nadzorczej) oraz skontrolować, czy wskazane przyczyny stanowią te od istnienia których statut uzależnia wykreślenia ze spółdzielni.

Przechodząc po tych ogólnych rozważaniach dot. procedury wykreślenia członka z rejestru spółdzielni zasadne jest przypomnienie, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału. Przepis ten daje wyraz zasadzie swobodnej oceny dowodów przez sąd orzekający w danej sprawie. Ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu, wyrażającym istotę sądownictwa, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału. Zważywszy na obowiązującą w procesie cywilnym zasadą kontradyktoryjności, strony powinny przytoczyć odpowiednie okoliczności faktyczne i dowody na ich poparcie, jeżeli z faktu tego wywodzą skutki prawne mogące być podstawą rozstrzygnięcia sądowego. Z wspomnianej zasady procesu cywilnego wynika, że Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego. Przedmiotem dowodu są przy tym wyłącznie fakty mające znaczenie prawne, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy - art. 217 k.p.c.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu skarżonego wyroku przedstawił obszernie stan faktyczny sprawy, podał w jaki sposób go ustalił, wskazał dowody na których się oparł, podał przyczyny dla których części dowodów nie dał wiary. Sąd następnie dokonał kwalifikacji prawnej tak ustalonego stanu faktycznego. Sąd pierwszej instancji podał dlaczego przyjął, że powódka nie była prawidłowo zawiadomiona o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej. Kwestionując ustalenia Sądu w tym zakresie pozwana stwierdziła jedynie że Spółdzielnia zapewniła ze swojej strony prawidłowy zgodny z postanowieniami Statutu sposób doręczenia przesyłek, co oznacza iż pismo powódce zostało doręczone w dniu 6.12.2013 r. Twierdzenie, że powódka rzeczywiście złożyła w Urzędzie Pocztowym upoważnienie do pozostawiania w skrzynce pocztowej przesyłek poleconych bez pokwitowania nie zostało, wobec zaprzeczeń powódki, wykazane. W stanie sprawy chybiony jest też zarzut przekroczenie przez Sąd pierwszej instancji granicy swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, że brak wysłuchania powódki podczas posiedzenia Rady Nadzorczej miał wpływ na treść uchwały o wykreśleniu powódki ze spółdzielni. Naruszenie obowiązku wysłuchania członka przez Radę Nadzorcza jest z reguły poczytywane za uchybienie formalne, które stanowi podstawę do uchylenia uchwały bez potrzeby badania czy wadliwość ta miała wpływ na treść podjętej uchwały. Sąd Okręgowy wyraził stanowisko, że to uchybienie formalne ma znaczenie wówczas gdy wpływa na treść uchwały. W sprawie nie można wykluczyć, że złożenie przez powódkę wyjaśnień Radzie Nadzorczej w zaistniałej - niejednoznacznej przecież - jej sytuacji faktycznej by spowodowało odstąpienie od realizacji wniosku Walnego Zgromadzenia i od podjęcia uchwały o wykreśleniu powódki z grona członków. Odmienne twierdzenia pozwanej są dowolne, stanowią rodzaj spekulacji. Sąd Odwoławczy zgadza się natomiast z pozwaną, że Sąd pierwszej instancji błędnie ustalił że, powódka nie była prawidłowo zawiadomiona o terminach Walnych Zgromadzeń.

W ustawie może być określony precyzyjnie sposób zawiadomień członków o obradach instytucji korporacyjnych (takie regulacje zawarte są np. w art. 238 § 1 k.s.h.), ale z zasady jest to o materia statutowa. Tak też ta kwestia jest uregulowana w ustawie Prawo spółdzielczym. W art. 40 § 1 ustawa stanowi, że o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia zawiadamia się członków, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajową Radę Spółdzielczą w sposób i w terminach określonych w statucie. Statut pozwanej precyzując stanowi, że Walne Zgromadzenia zwołuje Zarząd Spółdzielni przynajmniej raz w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego, zawiadamiając członków co najmniej na dwa tygodnie przed datą Zgromadzenia o terminie, miejscu i porządku obrad za pomocą ogłoszeń lub informacji prasowej (§ 38 ust. 1). Pozwana w praktyce wybrała ogłoszenia na oknach wystawowych swoich placówek handlowych oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Spółdzielni. Taki sposób zawiadamiania nie wymaga dużych wydatków, stanowi sprawdzony i dobrze funkcjonujący w praktyce sposób zawiadomień członków, zasadniczo również u pozwanej. Nie jest on przy tym niezgodny z prawem, ani też nie godzi w interesy powódki. Tak więc skoro ze statutu pozwanej nie wynika wprost obowiązek zawiadamiania członków o obradach walnego zgromadzenia listem poleconym lub dostarczania zawiadomień za pokwitowaniem lub też obowiązek zawiadomienia każdego członka na piśmie to w konsekwencji nie było uzasadnienia dla wniosku Sądu Okręgowego, że dokonywany przez zarząd pozwanej spółdzielni sposób zawiadomienia powódki, podobnie jak i innych członków, o obradach walnego zgromadzenia w ostatnich kilku latach był nieprawidłowy (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011 r. V CSK 405/10 zawierające wyłożenie bardziej rygorystycznych przepisów dot. zawiadamiania o walnych zgromadzeniach w spółdzielniach mieszkaniowych, LEX nr 1051234).

Reasumując - forma zawiadomienia o walnych zgromadzeniach w spółdzielni jest różna, stąd argumentacja powódki, że informacje o terminie walnych zgromadzeń do niej nie docierały jako nieadresowane imiennie jest nieprzekonująca. Powódka jako długoletni członek spółdzielni, do tego też w przeszłości członek jej organów, a nadto wieloletni pracownik nie powinna mieć w praktyce żadnych trudności by termin walnego zgromadzenia ustalić, jeżeli już nie była w ogóle w siedzibie spółdzielni to np. telefonicznie.

Co do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 328 § 2 k.p.c. - Sąd ten, wbrew zarzutom pozwanej, uzasadnienie wyroku sporządził zgodnie z wymogami cytowanego przepisu, w tym podał podstawę prawną orzeczenia oraz omówił przeprowadzone dowody, wskazał przy tym którym i dlaczego dał wiary, a którym tego przymiotu odmówił. Ocena dowodów, w części niezgodna z oczekiwaniami pozwanej, nie stanowi braku uzasadnienia. Sporządzone uzasadnienie pozwala ustalić przesłanki, które doprowadziły do wydania zaskarżonego wyroku. Wnioski co do skutków zaniechania

wysłuchania powódki przez Radę nadzorczą są uzasadnione . Dodać można ,że nawet odmienna ocena tej kwestii ostatecznie nie miałaby znaczenia dla wydanego w sprawie orzeczenia.

Co do zarzutów naruszenia prawa materialnego -art. 24 § 3 prawa spółdzielczego stanowi ,że członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. W sprawie z powództwa członka spółdzielni o uchylenie uchwały w przedmiocie wykreślenia z rejestru członków, rzeczą Sądu jest ustalenie czy wskazane w uchwale przyczyna (przyczyny) wykreślenia faktycznie zaistniała i do tego czy stanowi ona wskazaną w statucie przesłankę wykreślenia.

W tym miejscu zasadne jest dodanie ,że Walne Zgromadzenie jako najwyższy organ spółdzielni jest władne zalecić Radzie Nadzorczej wykluczenie czy wykreślenie konkretnego członka spółdzielni. Zalecenie takie nie jest wiążące dla rady , ale powinno być niewątpliwie rozważone przez ten organ spółdzielni. Powyższe dotyczy też uchwały z 12 czerwca 2013 r. , jest oczywiste że Rada nie mogła tej uchwały realizować automatycznie .

Powódka została wykreślona z rejestru członków z jednej tylko przyczyny , a mianowicie nieuczestniczenia w Walnych Zgromadzeniach Spółdzielni w latach od 2007 do 2013 roku . Z uzasadnienia uchwały nie wynika by takie zachowanie powódki przekładało się negatywnie na funkcjonowanie samej Spółdzielni .Ze statutu pozwanej wynika niewątpliwie, że uczestniczenie w Walnych Zgromadzeniach jest prawem członka . Statut ten nie zawiera natomiast zapisów o tym ,że utrzymywanie więzi organizacyjnej ze spółdzielnią w postaci właśnie uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu jest obowiązkiem członka spółdzielni .Brak też oczywiście zapisu o tym ,że członek ,który przez określony okres czasu nie uczestniczy w kolejnych Walnych Zgromadzeniach może być z tej tylko przyczyny automatycznie wykreślony z rejestru członków spółdzielni .

Utrzymywanie więzi organizacyjnej ze spółdzielnią przejawia się w uzewnętrznionym zachowaniu członka, który w sposób przewidziany prawem spółdzielczym i statutem wykonuje obowiązki przewidziane w art. 18 § 5 prawa spółdzielczego i § 14 ust.2 i 3 statutu (o tej samej treści), czyli przestrzega przepisów prawa, postanowień statutu i opartych na nich regulaminów, dba o dobro i rozwój spółdzielni oraz uczestniczy w realizacji jej zadań statutowych. Spółdzielnia w treści skarżonej uchwały odwołała się jedynie do ust. 3 § 14 statutu .Jednocześnie nie podała w jaki to sposób powódka swoim brakiem aktywności w życiu pozwanej narusza statutowy obowiązek dbania o dobro i rozwój spółdzielni czy też realizację zadań statutowych spółdzielni, a dokładniej - nawet nie wspomniała ,iż zachowanie powódki wpływa na sytuację spółdzielni w jakimkolwiek zakresie (por. przedmiot działalności pozwanej -§ 5 statutu). Nie wskazała też , że np. zachowanie powódki utrudnia zapewnienie właściwego quorum i głosowaniu nad uchwałami mającymi istotne znaczenie dla jej funkcjonowania .Kwestionowana uchwała stanowi w istocie automatyczną , bezrefleksyjną realizację uchwały Walnego Zgromadzenia.

Reasumując : statut pozwanej nie zawiera podstawy dla wykreślenia członka wskazanej w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały. Trafnie zatem przyjął Sąd pierwszej instancji, że pozwana nie mogła podjąć uchwałę o wykreśleniu powódki z rejestru swoich członków wyłącznie z przyczyny wskazanej w uchwale.

W konsekwencji ,w ocenie Sądu Apelacyjnego , Sąd Okręgowy dokonał właściwej kwalifikacji ustalonego stanu faktycznego , nie naruszył przy tym prawa materialnego mającego w sprawie zastosowanie ,tj. właściwie wyłożył przepisy prawa spółdzielczego w powiązaniu z regulacjami ze statutu pozwanej , za wyjątkiem § 38 statutu (o czym wyżej już była mowa). Stąd zarzut naruszenia przepisów prawa spółdzielczego , a mianowicie art. 24 § 3 i 5 oraz i § 18 pkt. 3 w zw. z § 14 ust. 3 statutu pozwanej przez ich niewłaściwą wykładnię Sąd ocenił jako oczywiście bezzasadny. Powiązanie uzasadnienia uchwały o wykreśleniu z zapisami statutu oznacza ,że w sprawie brak było podstaw dla oddalenia powództwa o uchylenie uchwały o wykreśleniu z rejestru członków w oparciu o ocenę zachowania powódki na podstawie art. 5 k.c.

Tak więc skoro wykreślenie skarżącej z rejestru członków pozwanej spółdzielni nastąpiło z przyczyny w statucie nieprzewidzianej to Sąd Okręgowy zasadnie powództwo uwzględnił.

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej jako oczywiście bezzasadną.

Mirosława Gołuńska Eugeniusz Skotarczak Agnieszka Sołtyka